

Folketinget
lov@ft.dk

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2022 - 5882

Doknr.
570525

Dato
11-11-2022

Valgklage fra Lars Vangslev i forbindelse med folketingsvalget den 1. november 2022

Fra Roskilde Kommune har Indenrigs- og Boligministeriet modtaget vedhæftede klage af 1. november 2022, hvori Lars Vangslev, Roskilde, har klaget over, at hans datter af en valgtilforordnet blev vist ud af stemmeboksen på en grov og uhøflig måde.

Klageren har i den forbindelse oplyst følgende:

”Min datter blev vist ud af stemmeboksen på en grov og uhøflig måde, Helle Strandmark, den valgtilforordnede undlod endog at tiltale mig, faderen.”

Roskilde Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede udtalelse af 4. november 2022 oplyst følgende:

”Høringssvar – klage over afvisning af barn i stemmeboksen

Med henvisning til valgklage om afvisning af barn i stemmeboksen ved stemmeafgivelse, indsendt til Indenrigs- og Boligministeriet den 2. november 2022, følger hermed udtalelse fra Roskilde Kommune.

Forløbet var følgende:

Alle valgtilforordnede blev om morgenen på Sct. Jørgen valgsted instrueret i, at der skal være en god modtagelse af alle vælgere, og at der skal bidrages til, at stemmeafgivningen bliver en god oplevelse. Der blev også instrueret i, at børn er velkomne i valglokalet, men at de ikke må være i stemmeboksen under stemmeafgivelse, hvis de er så store, at de kan alfabetet. Ved indgangen til valglokalet hængte plakaten om børns tilstedeværelse i valglokalet fra det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium – foto vedlagt.

Alle valgtilforordnede havde dagen igennem forsøgt så hensynsfuldt som muligt at oplyse børn og forældre om, at børnene skulle vente på den anden side af stemmeboksene, når børnene var for store til at komme med ind.

I den konkrete situation observerede valgstyrersekretæren, at en vælger gik med sin datter, som skønnedes til at være omkring skolealderen. Vælgeren var nået ind i selve stemmeboksen med sin datter, da valgstyrersekretæren i et venligt toneleje spurgte barnet, om hun kunne alfabetet. Barnet svarede ja, og valgstyrersekretæren sagde, at så måtte hun desværre vente på den anden side af gardinet, til

hendes far har sat sit kryds. Inden valgstyrrsekretæren færdiggjorde sætningen, blev vælgeren meget vred og sagde, at han følte det som en meget ubehagelig situation, at valgstyrrsekretæren talte til hans datter og ikke til ham, og at valgstyrrsekretæren foran hans datter sagde, at hun ikke måtte være der. Han sagde, at han ønskede at tale med en leder af valgstedet, og at han ville klage over valgstyrrsekretærens opførsel til Indenrigsministeriet.

Valgstyrrsekretæren beklagede med det samme, at vælgeren havde oplevet situationen på denne måde, og oplyste, at hun var en del af ledelsen af valgstedet. Valgstyrrsekretæren bad ham om at følge med, så de kunne tale med valgstyrrformanden om vælgerens klage. Vælgeren var fortsat meget vred og utilfreds, hvilket han gentog, mens de gik. Valgstyrrsekretæren gentog, at hun beklagede, at hun ikke rettede henvendelse til ham.

Valgstyrrsekretæren orienterede valgstyrrformanden om situationen, og vælgeren forklarede selv med sine ord oplevelsen. Valgstyrrformanden forsøgte at forklare reglerne fra ministeriet, men vælgeren fastholdt sin klage over den måde, som det var sket på, og gentog, at han ville have, at Indenrigsministeriet blev meddelt, at han ville klage over den måde, hvorpå valgstyrrsekretæren havde opført sig. Valgstyrrsekretæren hentede papir og kuglepen og sagde til vælgeren, at hvis han ville skrive sit navn og sine kontaktoplysninger og selve den klage, han ville indgive, så ville valgstyrrsekretæren sørge for, at den kom til valgsekretariatet i Roskilde Kommune.

Både valgstyrrformanden og valgstyrrsekretæren fulgte efterfølgende vælgeren tilbage til valglokalet, hvor han gik til en stemmeboks og bad sin datter om at vente på den anden side af boksen.

Det følger af lov om valg til folketinget § 48, stk. 1, at stemmeafgivningen sker i stemmerummet, hvor kun vælgeren må være til stede. Af vejledning 9292/2022 om afholdelse af folketingsvalg, pkt. 7.13, fremgår yderligere, at det er en forudsætning, at børn – som tillades ophold i stemmerummet ved stemmeafgivningen – er under den skolepligtige alder og endnu ikke har lært alfabetet.

I den foreliggende situation blev barnet venligt spurgt af valgstyrrsekretæren, om hun kunne alfabetet, hvortil barnet svarede ja. Barnet blev derfor venligt bedt om at vente uden for stemmeboksen. Dette er fast praksis på alle valgsteder i Roskilde Kommune, og der hænger på alle valgsteder opslag om børns overværelse af stemmeafgivningen.

Såvel lov om valg til folketinget § 48, stk. 1, som retningslinierne i vejledningen er således overholdt.”

Indenrigs- og Boligministeriet har sendt Roskilde Kommunes udtalelse i høring hos klageren, der således fik mulighed for at indsende sine eventuelle supplerende bemærkninger hertil. Klageren har ikke svaret på denne høring.

Indenrigs- og Boligministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af grundlovens § 31, stk. 1:

”§ 31. Stk. 1. Folketingets medlemmer vælges ved almindelige, direkte og hemmelige valg.”

Indenrigs- og Boligministeriet kan videre oplyse, at følgende fremgår af § 48, stk. 1 og 3, i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022):

”§ 48. Stemmeafgivningen sker i stemmerummet, hvor kun vælgeren må være til stede. På stemmesedlen sætter vælgeren et kryds ved et partinavn eller et kandidatnavn.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Når stemmeafgivningen er foretaget, sammenfolder vælgeren stemmesedlen, således at ingen kan se, hvordan der er stemt. Derefter lægger vælgeren stemmesedlen i stemmekassen i overværelse af en tilforordnet vælger.”

Af Indenrigs- og Boligministeriets vejledning nr. 9292 af 21. marts 2022 om afholdelse af folketingsvalg fremgår af afsnit 7.13 følgende om børn i stemmerummet:

”7.13. Børn i stemmerummet

Vælgeren skal være alene i stemmerummet, medmindre vælgeren har brug for personlig bistand, jf. lovens § 48, stk. 1, og § 49. Indenrigs- og Boligministeriet har imidlertid ikke bemærkninger til, at valgstyrene og de tilforordnede vælgere tillader, at mindre børn, der ikke kan efterlades uden opsyn, går med en forælder ind i stemmerummet og overværer stemmeafgivningen. Det er en forudsætning, at børnene er under den skolepligtige alder og endnu ikke har lært alfabetet. Børn, der kommer med ind i stemmerummet, må således ikke kunne afkode, hvor forælderen sætter krydset, så de kan bryde stemmehemmeligheden ved at afsløre over for tredjemand, hvem forælderen stemte på.

Når børnene er for store til at overvære stemmeafgivningen, vil det være en mulighed, at valgstyren eller den tilforordnede vælger i stedet gør opmærksom på, at det store barn er velkomment til at se på stemmesedlen og gå med forælderen ind i stemmerummet, hvorefter barnet går ud og stiller sig på den anden side af stemmerummet (gardinet) og venter, mens forælderen sætter krydset. På denne måde kan også børn, der ikke må overvære stemmeafgivningen, få indblik i, hvordan et valg forløber.”

Det følger således af valglovgivningen, at stemmeafgivningen foregår i stemmerummet, hvor kun vælgeren må være til stede, medmindre vælgeren har brug for hjælp til stemmeafgivningen. Reglen har til formål at håndhæve det grundlovshjemlede princip om stemmehemmelighed, der ikke kun er en ret for vælgeren, men som også er en pligt for denne.

Indenrigs- og Boligministeriet har ikke bemærkninger til, at valgstyrene og de tilforordnede vælgere tillader, at mindre børn går med en forælder ind i stemmerummet, forudsat at børnene er under den skolepligtige alder og endnu ikke har lært alfabetet. Børn, der kommer med ind i stemmerummet, må således ikke kunne afkode, hvor forælderen sætter krydset, så de kan bryde stemmehemmeligheden ved at afsløre over for tredjemand, hvem forælderen stemte på.

Indenrigs- og Boligministeriet har noteret sig Roskilde Kommunes oplysning om, alle valgtilforordnede på afstemningsstedet blev instrueret i, at der skulle være en god modtagelse af alle vælgere, og at børn var velkomne i valglokalet, men at de ikke måtte være i stemmerummet under stemmeafgivelse, hvis de var så store, at de kunne alfabetet.

Indenrigs- og Boligministeriet har videre noteret sig Roskilde Kommunes oplysning om, at valgstyresekretæren i det konkrete tilfælde i et venligt toneleje spurgte barnet,

om hun kunne alfabetet, og, da barnet svarede ja, sagde, at så måtte hun desværre vente på den anden side af gardinet, til hendes far havde sat sit kryds.

Indenrigs- og Boligministeriet har endelig noteret sig, at dette er fast praksis på alle valgsteder i Roskilde Kommune, og ministeriet finder det ikke kritisabelt med en sådan praksis, hvor man på valgstederne indledningsvis henvender sig til barnet og ikke vælgeren, således at barnet har en oplevelse af at blive anerkendt som person og i sin egen ret.

Indenrigs- og Boligministeriet skal desuden tilføje, at det, når børnene er for store til at overvære stemmeafgivningen, vil være en mulighed, at valgstyrelsen eller den tilfornede vælger i stedet gør opmærksom på, at det store barn er velkomment til at se på stemmesedlen og gå med forælderen ind i stemmerummet, hvorefter barnet går ud og stiller sig på den anden side af stemmerummet (gardinet) og venter, mens forælderen sætter krydset. På denne måde kan også børn, der ikke må overvære stemmeafgivningen, få indblik i, hvordan et valg forløber.

Roskilde Kommunes udtalelse giver herefter ikke Indenrigs- og Boligministeriet anledning til bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov